

Przemówienie Prezydenta R.P. Bolesława Bieruta

zamykające III posiedzenie
Komisji Konstytucyjnej
w dniu 23 bm.

Cena 15 groszy

KURIER Świeciński

ROK VIII NIEDZIELA 27, PONIEDZIAŁEK 28 LUTY 1952 R. NR 24 (2169)

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się ogólnonarodowa dyskusja nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Każdy obywatel może zgłaszać swoje wnioski, poprawki i uwagi UCHWAŁA

KOMISJI KONSTYTUCYJNEJ

SEJM USTAWODAWCZY, powołując Komisję Konstytucyjną postanowił w najszerszym zakresie zapewnić udział w dyskusji nad projektem Konstytucji ludowi pracującemu miast i wsi, wszystkim obywatelom, całemu narodowi.

PROJEKT KONSTYTUCJI, to projekt ustawy zasadniczej naszego państwa demokracji ludowej, państwa, w którym cała władza należy do ludu pracującego miast i wsi. Konstytucja ma być przede wszystkim gwarantem dalszego umocnienia i rozwoju osiadczeń na rodzie polskim, budowania socjalizmu — dla dalszego zespolenia naszego narodu, —

dla utrwalenia niepodległości i suwerenności naszego państwa ludowego i zwiększenia jego wkładu w dzieło utrwalenia pokoju na całym świecie. Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niewątpliwie stanie się przedmiotem najżywszego, bezpośredniego zainteresowania najszerszych mas ludowych, które wierzą, że są gospodarzami w swoim kraju, — że to one kładą bliźnięt swego państwa, — że na nich spoczywa odpowiedzialność za dalszy rozwój narodu, za ustanowienie form państwowych oraz praw i obowiązków obywateli, które mają być zabezpieczone i rozwinięte.

Komisja Konstytucyjna wzywa do najszerszego udziału w dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i zwraca się do obywateli o zgłaszanie wniosków, poprawek i uwag do tego projektu.

Komisja Konstytucyjna zgodna z ustawą konstytucyjną z dnia 26 maja 1951 r. i w celu zapewnienia należydziej szych warunków dla przeprowadzenia szerokiej, ogólnonarodowej dyskusji a w szczególności dla zgłaszania przez obywateli wniosków, poprawek i uwag, uchwala co następuje:

Walcząca Korea przedterminowo wykonała plan produkcyjny na rok 1951

PHENIAN

AGENCJA TASS podaje, że masywne prace Koreińskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, nie bacząc na surowe warunki okresu wojennego, pomyślnie się wiodły. Plan produkcyjny 1951 roku wykonany został przedterminowo.

Robotnicy koreańscy dostarczali frontowi niezbędną ilość uzbrojenia i sprzętu technicznego oraz żywności. Ludność na zapleczu otrzymywała również odpowiednie ilości żywności i towarów masowego spożycia.

Tekst projektu Konstytucji

Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej

zamieszczamy
na stronie 3, 4 i 5

1 projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ogłasza się w dniu 27 stycznia 1952 r.

2 dyskusja ogólnonarodowa nad ogłoszonym projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej trwać będzie od dnia ogłoszenia projektu do dnia 6 kwietnia 1952 roku.

3 wnioski, poprawki i uwagi do projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mogą być zgłaszane przez obywateli w ciągu całego okresu trwania dyskusji ogólnonarodowej nad projektem.

a bezpośrednio do Komisji Konstytucyjnej (adres: Warszawa, Sejm Ustawodawczy, ul. Wielka),

b do prezydium rad narodowych, gminnych, dzielnicowych, miejskich, powiatowych, wojewódzkich, lub

c do redakcji dzienników i czasopism oraz do „Polskiego Radia”.

4 Prezydium rad narodowych, redakcje dzienników i czasopism oraz „Polskie Radio” przesyłać będą otrzymane od obywateli wnioski, poprawki i uwagi do Komisji Konstytucyjnej, która je rozpatrzy w dalszym toku swoich prac.

KOMISJA Konstytucyjna wyraża głębokie przekonanie, że najszerszy udział mas pracujących w ogólnonarodowej dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyczyni się do wzmocnienia i przetrwania państwa, do umocnienia zasad nowej Konstytucji, która będzie wyrazem woli narodu i prawem najwyższym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Obrady uczestników międzynarodowego spotkania b. więźniów Oświęcimia

26 BM. rano w sali ZNP w Warszawie rozpoczęły się obrady byłych więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, których delegacje przybyły do Polski z 17 krajów.

O godz. 9.30 witany serdecznie oklaskami na sali przybył premier Józef Cyrankiewicz, który z nimi był więźniem Oświęcimia.

Po orzeczeniu wstępnym przewodniczącym adresem Międzynarodowa Federacja Bojowników w Ruchu Oporu na trybunę wstąpił premier J. Cyrankiewicz. Jego przemówienie sala przygła burliwym oklaskami.

(Streszczenie przemówienia premiera Cyrankiewicza poda jemy na str. 2-3).

Następnie obszerny referat wygłosił sekretarz generalny antyrasistowskiego ruchu we Francji — Charles Palant.

„Zacisnijmy więc, towarzysze — powiedział Charles Palant — niechaj rezolucja się nasz wspólny głos w obronie pokoju, przeciwko odrodzeniu faszyzmu, przeciwko reżimowi hitlerowskiemu Niemiec odwróci, przeciwko zwałowaniu z wień naszych katów, w obronie naszych praw o zapobieżenie naszym słusznym żądaniom. Wskłkijmy nasze na arenie międzynarodowej powiny być korygowane przez komitet bezstronny. Komitet ten w ścisłej współpracy z

Międzynarodowa Federacja Bojowników w Ruchu Oporu kieruje i koordynuje kampanie i działania, które należałyby przeprowadzić z okazji każdego ważnego wydarzenia, dotyczącego szczegółów byłych więźniów Oświęcimia”.

W czasie dalszych obrad przemawiali delegaci b. więźniów i ofiar faszyzmu Holandii, Norwegii, Danii, Bułgarii, Włoch, Luksemburga, Grecji, Austrii i Włoch.

Z przemówień delegatów za granicęch bliżej zdecydowana wola wzmocnienia walki o pokój, walki o to, aby nigdy nie powtórzył się Oświęcim”.

PRZEDSTAWICIELKA Polaki — Jan.anka Międzynarodowej Narodowej Pokoju — Wanda Jankowska, wygłosiła obszerny referat, w którym m. in. podkreśliła, że barbarzyńskie metody, stosowane w dążeniu do ujarznienia świata przez imperializm amerykański uwarunkowane są na metodach hitlerowskich, a często nawet są jeszcze bardziej nieludzkie.

W czasie obrad przybyła na salę delegacja dzieł warszawskich — wśród których znajduje się wiele sierot do zamordowanych przez okupantów więźniów. Wśród garnców owych dzieci przekazywane są życzenia surowych obrad dla zabezpieczenia pokoju na całym świecie.

(DOKONCZENIE NA STR. 2)

ZAKONCZYLIŚMY pierwszy, wstępny etap prac nad projektem nowej Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Obecnie projekt ten wchodzi na tory dyskusji ogólnonarodowej.

Jakie zadania mamy w tym okresie do spełnienia? Są to zadania niezwykle ważne i odpowiedzialne.

Winniśmy jak najczynniej włączyć się do akcji uświadamiania masom pracującym — jak wielką, przełomową, historyczną treść zawiera w sobie projekt nowej Konstytucji, jakie znaczenie ma on dla całego narodu.

Konstytucja jest dokumentem o zasadniczym znaczeniu, ustala bowiem podstawowe zasady ustroju społecznego i państwowego, — zasady, którymi kieruje się naród i państwo. Ujmuje ona prawa zasadnicze w formę niezwykle zwartych, ścisłych, nader ważnych artykułów Konstytucji. Podstawowym więc zadaniem dyskusji ogólnonarodowej jest spopularyzowanie, wyjaśnienie najszerszym masom obywateli wagi i rewolucyjnej treści politycznej i społecznej, która zawarta jest w każdym artykule projektu Konstytucji i zwłaszcza w całokształcie tego dokumentu.

Czym jest w istocie swój ten projekt Konstytucji, czym winno stać się dla narodu nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej?

Nowa Konstytucja ma być ujęta w formę powszechnego prawa, wielką

kartą zwycięskich osiągnięć i utrwalonych na zawsze zdobyczy społecznych polskiego ludu pracującego, który stał się rzeczywistym gospodarzem swego kraju, jedynym i wolnym twórcą losów narodu, gwarantem jego rosnącej siły, niezawodną ostoją jego wielkiej przyszłości. W suchych na pozór artykułach projektu Konstytucji zawarty jest w istocie ogólny wynik i bilans wielkiej historii walk klasowych i wyzwoleńczych polskich mas ludowych, którym na przestrzeni ostatnich 70 lat przodowała polska klasa robotnicza, — walk długich i ciężkich, ale uwiecznionych zwycięstwem. Od rozpaczliwych walk i buntów chłopskich, od walk najświetlejszych i posępnych ludzi z ciemnotą i reakcją, od Konstytucji 3 maja 1791 r., Konstytucji nieureczywistnionej, której pamięć mimo to w ciągu półtora wieku naród czcił jako pierwszy wyzwalający się z niewoli — ale podważający tyranie przywilejów magnacko-szlacheckich — ciągnie się poprzez okres międzywojenny i okres okupacji hitlerowskiej, usłana setkami tysięcy ofiar sporów najlepszych, długą, znojną, pełną bohaterstwa i poświęcenia droga walki o wolność, o prawa dla ludu, o władzę ludu.

Ponieważ więc projekt Konstytucji w masę, wyjaśnijmy jego wielką przełomową treść całemu narodowi, aby został przez naród przyjęty jako jego prawo najwyższe, — prawo narodu wolnego i zwycięskiego, prawo narodu przetrwałego swego życia i swojej historii w imię pomyślności własnej, w imię pomyślności wszystkich narodów.

Niech nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przyjęta i zatwierdzona przez naród polski, stanie się orężem i sztandarem w dalszej naszej walce o całkowite wyzolenie narodowe i społeczne, o zrzućcenie kajdan obecnej niewoli, o zrzućcenie kajdan kapitału, o spra-

wiedliwość społeczną, o socjalizm.

Naszym zadaniem — członków Komisji Konstytucyjnej oraz wszystkich przodujących działaczy i bojowników społecznych — jest uświadomić tę drogę, tę walkę i to zwycięstwo masom pracującym i całemu narodowi w okresie obecnej dyskusji ogólnonarodowej, aby ta wielka kartą zdobyczy ludu polskiego stała się ich nieodłączną własnością, by podniosła na wyższy szczebel ich świadomości narodową i społeczną.

Ponieważ więc projekt Konstytucji w masę, wyjaśnijmy jego wielką przełomową treść całemu narodowi, aby został przez naród przyjęty jako jego prawo najwyższe, — prawo narodu wolnego i zwycięskiego, prawo narodu przetrwałego swego życia i swojej historii w imię pomyślności własnej, w imię pomyślności wszystkich narodów.

Niech nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przyjęta i zatwierdzona przez naród polski, stanie się orężem i sztandarem w dalszej naszej walce o całkowite wyzolenie narodowe i społeczne, o zrzućcenie kajdan obecnej niewoli, o zrzućcenie kajdan kapitału, o spra-

KONSTYTUCJA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Projekt uchwalony dnia 23 stycznia 1952 r. przez Komisję Konstytucyjną

- 10) nadawanie orderów, odznaczeń i tytułów honorowych.
- 11) stosowanie prawa łaski.
- 12) wykonywanie innych funkcji, przewidzianych dla Rady Państwa w Konstytucji lub przekazanych jej przez osobne ustawy.

2. Rada Państwa podlega w całej swojej działalności Sejmowi.

3. Rada Państwa działa na zasadzie kolegiałości.

4. Radę Państwa reprezentuje Przewodniczący lub jego zastępca.

Art. 26.

1. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa wydaje dekrety z mocą ustawy. Rada Państwa przedstawia dekrety Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

2. Dekrety, wydane przez Radę Państwa, podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie dekretu w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 27.

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nadzór nad terenowymi radami narodowymi. Szczegółowe uprawnienia Rady Państwa w tej dziedzinie określa ustawa.

Art. 28.

1. Postanowienie o stanie wojny może być powzięte jedynie w razie dokonania zbrojnego napadu na Polską Rzeczpospolitą Ludową albo gdy z umów międzynarodowych wynika konieczność wspólnej obrony przeciwko agresji. Postanowienie takie uchwala Sejm, a gdy Sejm nie obraduje — Rada Państwa.

2. Rada Państwa może wprowadzić stan wojenny na części lub na całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli wymaga tego wzgląd na obronę lub bezpieczeństwo państwa. Z tych samych powodów Rada Państwa może ogłosić częściową lub powszechną mobilizację.

Rozdział 4. Naczelne organy administracji państwowej

Art. 29.

1. Sejm powołuje i odwołuje Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Radę Ministrów lub poszczególnych jej członków.

2. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołuje i odwołuje członków Rady Ministrów. Rada Państwa przedstawia swoją uchwałę Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

Art. 30.

1. Rada Ministrów jest naczelnym wykonawczym i zarządzającym organem władzy państwowej.

2. Rada Ministrów odpowiada i zdaje sprawę ze swojej działalności przed Sejmem, a gdy Sejm nie obraduje — przed Radą Państwa.

Art. 31.

W skład Rady Ministrów wchodzi:

Prezes Rady Ministrów jako jej przewodniczący, wiceprezesa Rady Ministrów, ministrów, przewodniczący określonych w ustawie komisji i komitetów, sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej.

Art. 32.

Rada Ministrów:

- 1) koordynuje działalność ministerstw i innych podległych sobie organów oraz nadaje kierunek ich pracy,
- 2) uchwala corocznie i przedstawia Sejmowi projekt budżetu państwa, uchwala i przedstawia Sejmowi projekt narodowego planu gospodarczego na okres kilkuletni,
- 3) uchwala roczne narodowe plany gospodarcze,
- 4) zapewnia wykonanie ustaw,
- 5) czuwa nad wykonaniem budżetu i narodowego planu gospodarczego,
- 6) zapewnia ochronę porządku publicznego, interesów państwa i praw obywateli,
- 7) na podstawie ustaw i w celu ich wykonania wydaje rozporządzenia, podejmuje uchwały oraz czuwa nad ich wykonaniem,
- 8) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami,
- 9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju i organizacji sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz określa corocznie kontyngent obywateli, powoływanych do czynnej służby wojskowej,
- 10) kieruje pracą prezydiów rad narodowych.

Art. 33.

1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji państwowej. Zakres działania ministrów określa ustawa.

2. Ministrowie wydają na podstawie ustaw i w celu ich wykonania rozporządzenia i zarządzenia.

3. Rada Ministrów może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie, wydane przez ministra.

Rozdział 5.

Terenowe organy władzy państwowej

Art. 34.

1. Organami władzy państwowej w gminach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są rady narodowe.

2. Rady narodowe wybierane są przez ludność na okres lat trzech.

Art. 35.

Rady narodowe wyrażają wolę ludu pracującego oraz rozwijają jego inicjatywę twórczą i aktywność w celu pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.

Art. 36.

Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

Art. 37.

Rady narodowe kierują w swoim zakresie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby terenu z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Art. 38.

Rady narodowe troszczą się stale o codzienne potrzeby i interesy ludności, zwalczają wszelkie przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywatela, sprawują i rozwijają kontrolę społeczną działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

Art. 39.

Rady narodowe dbają o utrzymanie porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności państwa.

Art. 40.

Rady narodowe wykorzystują wszelkie zasoby i możliwości terenu dla jego wszechstronnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego, dla coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia i usług oraz dla rozbudowy instytucji i urządzeń komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sanitarnych i sportowych.

Art. 41.

Rady narodowe uchwalają terenowe plany gospodarcze oraz budżety terenowe.

Art. 42.

1. Rady narodowe obradują na sesjach.

2. Organami wykonawczymi i zarządzającymi rad narodowych są wybierane przez nie prezydja.

3. Prezydium rady narodowej podlega radzie narodowej, która je wybiera, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Art. 43.

Rady narodowe powołują komisje dla poszczególnych dziedzin swojej działalności. Komisje rad narodowych utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością, mobilizują ją do współudziału w realizacji zadań rady, wykonują z ramienia rady kontrolę społeczną oraz występują i inicjują wobec rady i jej organów.

Art. 44.

1. Rada narodowa uchyła uchwałę rady niższego stopnia lub jej prezydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki państwa.

2. Prezydium rady narodowej może zawiesić wykonanie uchwały rady narodowej niższego stopnia i przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu swojej rady narodowej.

Art. 45.

Szczegółowy skład oraz zakres i tryb działalności rad narodowych i ich organów określa ustawa.

Rozdział 6.

Sąd i prokuratura

Art. 46.

1. Wymiar sprawiedliwości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawują: Sąd Najwyższy, sądy wojewódzkie i sądy powiatowe.

2. Sądy szczególne mogą być tworzone tylko na podstawie ustawy.

3. Ustrój, właściwość oraz postępowanie sądów określa ustawa.

Art. 47.

Sądy wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 48.

Sądy stoją na straży ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ochraniają zdobycze polskiego ludu pracującego, strzegą praworządności ludowej, własności społecznej i praw obywateli, karzą przestępców.

Art. 49.

Rozpoznawanie spraw w sądach i orzekanie odbywa się z udziałem ławników ludowych z wyjątkiem przypadków, określonych w ustawie.

Art. 50.

1. Sędziowie i ławnicy ludowi są wybierani.
2. Sąd Najwyższy lub poszczególnych jego członków wybiera Rada Państwa na okres lat pięciu.
3. Tryb wyboru oraz kadencje sędziów i ławników sądów wojewódzkich i powiatowych określa ustawa.
4. Tryb powoływania sędziów sądów szczególnych określa ustawa.

Art. 51.

1. Sąd Najwyższy jest naczelnym organem sądownym i sprawuje nadzór nad działalnością wszystkich innych sądów.

2. Zakres i tryb wykonywanie nadzoru przez Sąd Najwyższy określa ustawa.

Art. 52.

Sędziowie są niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Art. 53.

1. Rozpoznawanie spraw przed wszystkimi sądami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odbywa się jawnie. Ustawa może określić wyjątki od tej zasady.
2. Oskarżonemu porocz się prawo do obrony z wyboru lub z urzędu.

Art. 54.

1. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej strzeże praworządności ludowej, czuwa nad ochroną mienia społecznego, zabezpiecza poszanowanie praw obywateli.

2. Prokurator Generalny czuwa w szczególności nad ściganie przestępstw, godzących w ustrój, bezpieczeństwo i niezawisłość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Zakres i tryb działania Prokuratora Generalnego określa ustawa.

Art. 55.

1. Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.

2. Tryb powoływania i odwoływania prokuratorów podległych Prokuratorowi Generalnemu jak również zasady organizacji i postępowania organów prokuratury określa ustawa.

3. Prokurator Generalny zdaje sprawę Radzie Państwa z działalności prokuratury.

Art. 56.

Organy prokuratury podlegają Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w sprawowaniu swych funkcji są niezależne od organów terenowych.

Rozdział 7.

Podstawowe prawa i obowiązki obywateli

Art. 57.

Polska Rzeczpospolita Ludowa, utrwalając i pomnażając zdobycze ludu pracującego umienia i rozszerza prawa i wolności obywateli.

Art. 58.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do pracy, tj. prawo do zatrudnienia za wynagrodzeniem według ilości i jakości pracy.

2. Prawo do pracy zapewniają: społeczna własność podstawowych środków produkcji, rozwój wolnego od wyzysku społeczno - spółdzielczego ustroju na wsi, planowy wzrost sił wytwórczych, usunięcie fród i krzywstw ekonomicznych, likwidacja bezrobocia.

Art. 59.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do wypoczynku.

2. Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym: ustawowe skrócenie czasu pracy, coroczne płatne urlopy.

3. Organizacja czasów, rozwój turystyki, uzdrowisk, urządzeń sportowych, domów kultury, klubów, świetlic, parków i innych urządzeń wypoczynkowych stwarzają możliwości zdrowego i kulturalnego wypoczynku dla coraz szerszych rzeszy ludu pracującego miast i wsi.

KONSTYTUCJA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Projekt uchwalony dnia 23 stycznia 1952 r. przez Komisję Konstytucyjną

Art. 60.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do ochrony zdrowia oraz do pomocy w razie choroby lub niezdolności do pracy.

2. Coraz szerszemu urzeczywistnianiu tego prawa służy:

- 1) rozwój ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników umysłowych na wypadek choroby, starości i niezdolności do pracy oraz rozbudowa różnych form pomocy społecznej,
- 2) rozwój organizowanej przez państwo ochrony zdrowia, ludności, rozbudowa urządzeń sanitarnych i podnoszenie stanu zdrowotnego miast i wsi, szeroka akcja zapobiegania chorobom i ich zwalczania, coraz szersze udostępnianie bezpłatnej pomocy lekarskiej, rozbudowa szpitali, sanatoriów, ambulatoriów, wielkich ośrodków zdrowia, opieka nad inwalidami.

Art. 61.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do nauki.

2. Prawo do nauki zapewniają w coraz szerszym zakresie:

- 1) powszechne, bezpłatne i obowiązkowe szkoły podstawowe oraz likwidacja analfabetyzmu,
- 2) stała rozbudowa szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego oraz szkolnictwa wyższego,
- 3) pomoc państwa w podnoszeniu kwalifikacji obywateli, zatrudnionych w zakładach przemysłowych i innych ośrodkach pracy w mieście i na wsi,
- 4) system stypendiów państwowych, rozbudowa burs, internatów i domów akademickich oraz innych form pomocy materialnej dla dzieci robotników, pracujących chłopów i inteligencji.

Art. 62.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do korzystania ze zdobyczy kultury i do twórczego udziału w rozwoju kultury narodowej.

2. Prawo to zapewniają coraz szerzej: rozwój i udostępnienie ludowi pracującemu miast i wsi wydawnictw książkowych i prasy, radia, kin, teatrów, muzeów i wystaw, domów kultury, klubów, świetlic, wszechstronne popieranie i pobudzanie twórczości kulturalnej mas ludowych i rozwoju talentów twórczych.

Art. 63.

Polska Rzeczpospolita Ludowa dba o wszechstronny rozwój nauki, opartej na dorobku produkcyjnej myśli ludzkiej i postępowej myśli polskiej — nauki w służbie narodu.

Art. 64.

Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, wyrażających potrzeby i dążenia narodu, odpowiadających należytym postępowym tradycjom twórczości polskiej.

Art. 65.

Polska Rzeczpospolita Ludowa szczególną opieką otacza inteligencję twórczą — pracowników nauki, oświaty, literatury i sztuki oraz pionierów postępu technicznego, racjonalizatorów i wynalazców.

Art. 66.

1. Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego.

2. Gwarantuje równouprawnienia kobiety stanowią:

- 1) równe z mężczyzną prawo do pracy i wynagrodzenia według zasady „równa praca za równą pracę”, prawo do wypoczynku, do ubezpieczenia społecznego, do nauki, do zdolności i odznaczeń, do załozowania stanowisk publicznych,
- 2) opieka nad matką i dzieckiem, ochrona kobiety ciężarnej, płatny urlop w okresie przed porodem i po porodzie, rozbudowa sieci zakładów położniczych, żłobków i przedszkoli, rozwój sieci zakładów usługowych i żywienia zbiorowego.

Art. 67.

Małżeństwo i rodzina znajdują się pod opieką i ochroną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 68.

Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza szczególnie troskliwą opieką wychowanie młodzieży i zapewnia jej najszerze możliwości rozwoju.

Art. 69.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezależnie od narodowości, rasy i wyznania mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Naruszenie tej zasady przez jakiegokolwiek bezpodstawnie lub pośrodkami przwilejowania albo ograniczenie w prawach ze względu na narodowość, rasę czy wyznanie podlega karze.

2. Szerzenie nienawiści lub pogardy, wywoływanie waśni albo poniżanie człowieka ze względu na różnicę narodowości, rasy czy wyznania, jest zakazane.

Art. 70.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność sumienia i wyznania. Kościoły i inne związki wyznaniowe mogą swobodnie wypełniać swoje funkcje religijne. Nie wolno zmuszać obywateli do niebrania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Nie wolno też nikogo zmuszać do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych.

2. Kościół jest oddzielony od państwa. Zasady stosunku państwa do kościoła oraz sytuację prawną i majątkową związków wyznaniowych określają ustawy.

3. Nadużywanie wolności sumienia i wyznania dla celów godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest karane.

Art. 71.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność słowa, druku, zgromadzeń i wieców, pochodów i manifestacji.

2. Urzeczywistnieniu tej wolności służy oddanie do użytku ludu pracującego i jego organizacji drukarni, zasobów papieru, gminach publicznych i sal, środków łączności, radia oraz innych niezbędnych środków materialnych.

Art. 72.

1. W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się.

2. Organizacje polityczne, związki zawodowe, zrzeszenia pracujących chłopów, zrzeszenia spółdzielcze, organizacje młodzieżowe, kobiece, sportowe i obronne, stowarzyszenia kulturalne, techniczne i naukowe, jak również inne organizacje społeczne ludu pracującego — skupiają obywateli dla czynnego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.

3. Tworzenie zrzeszeń i udział w zrzeszeniach, których cel lub działalność godzą w ustroj polityczny i społeczny albo w porządek prawny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jest zakazane.

Art. 73.

1. Obywatele mają prawo zwracania się do wszystkich organów państwa ze skargami i zażaleniami.

2. Skargi i zażalenia obywateli powinny być rozpatrywane i załatwiane szybko i sprawiedliwie. Winni przewlekania albo przejawiający bezduszny i biurokratyczny stosunek do skarg i zażaleń obywateli podlegają będą do odpowiedzialności.

Art. 74.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom nietykalność osobistą. Pozbawienie obywatela wolności może nastąpić tylko w przypadkach, określonych ustawą. Zatrzymanie powinien być zwołany, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczone mu postanowienia sądu lub prokuratora o aresztowaniu.

2. Ustawa ochrona nienaruszalność mieszkań i tajemnic korespondencji. Przeprowadzenie rewizji domowej dopuszczalne jest jedynie w przypadkach, określonych ustawą.

3. Przepadek mienia może nastąpić jedynie w przypadkach, przewidzianych ustawą, na podstawie prawomocnego wyroku sądowego.

Art. 75.

Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela azylu obywatelom państw obcych, prześladowanym za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, działalność w obronie pokoju, walkę narodowo-wyzwoleńczą lub działalność naukową.

Art. 76.

Obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest obowiązany przestrzegać przepisów Konstytucji i ustaw oraz socjalistycznej dyscypliny pracy, szanować zasady współzycia społecznego, wypełniać sumiennie obowiązki wobec państwa.

Art. 77.

1. Każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obowiązany jest strzec własności społecznej i umacniać ją jako niezwestowaną podstawę rozwoju państwa, źródła bogactwa i siły Ojczyzny.

2. Osoby, które dokonują sabotażu lub dywersji gospodarczej albo w inny sposób dopuszczają się znaczących na własność społeczną, karane są z całą surowością prawa.

Art. 78.

1. Obrona Ojczyzny jest najświętszym obowiązkiem każdego obywatela.

2. Służba wojskowa jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 79.

1. Czujność wobec wrogów narodu oraz pilne strażenie tajemnicy państwowej jest obowiązkiem każdego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Zdrada Ojczyzny: szpiegostwo, osiablanie sił zbrojnych, przejście na stronę wroga — karane jest z całą surowością prawa jako najcięższe zbrodnie.

Rozdział 8.

Zasady prawa wyborczego

Art. 80.

Wybory do Sejmu oraz do rad narodowych są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 81.

Prawo wybierania ma każdy obywatel, który ukończył lat 18, bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

Art. 82.

Każdy obywatel może być wybrany do rady narodowej po ukończeniu lat 18, do Sejmu zaś — po ukończeniu lat 21.

Art. 83.

Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

Art. 84.

Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 85.

Prawa wyborcze nie przysługują osobom chorym umysłowo oraz osobom, które orzeczeniem sądowym zostały pozbawione praw publicznych.

Art. 86.

Kandydatów na posłów i członków rad narodowych zgłaszają organizacje polityczne i społeczne, zrzeszające obywateli w miastach i wsiach.

Art. 87.

Posel i członek rady narodowej powinni zdawać sprawę wyborcom ze swojej pracy i z działalności organu, do którego zostali wybrani.

Art. 88.

Sposób zgłaszania kandydatur i przeprowadzania wyborów oraz tryb odwoływania posłów i członków rad narodowych określa ustawa.

Rozdział 9.

Herb, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Art. 89.

1. Herbem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wizerunek orła białego w czerwonym polu.

2. Barwami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są kolory biały i czerwony.

3. Szczegóły określa ustawa.

Art. 90.

Stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest miastem bohaterstwa tradycji Narodu Polskiego — Warszawa.

Rozdział 10.

Zmiana Konstytucji

Art. 91.

Zmiana Konstytucji może nastąpić tylko w drodze ustawy, uchwalonej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej większością co najmniej dwu trzecich głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów.

Teoria uczonego radzieckiego wyjaśnia naukowo zagadkę jak powstała Ziemia

Hipotezy Laplace'a i Jeansa zostały obalone

CORAZ szerzej omawiana jest w kołach naukowych nowa teoria powstania układu planetarnego, wysunąca przez uczonego radzieckiego O. J. Schmidta.

Człowiek oddawna usiłuje odpowiedzieć sobie na pytanie, jak powstała Ziemia, Słońce, planety. Wyobraźnia ludzi w starożytności wysuwała na ten temat niekiedy uroczyste fantazje, a niekiedy śmiało przypuszczenie, na którym jednak nie oparte.

„Podręczniki” dla dzieci amerykańskich

AMERYKAŃSKIE wydawnictwo „Wolność” („Freedom”) wydało nowy „przewodnik” i „kierownik” amerykańskiego na rok bieżący. Jest to „Handbook of hanging” („Podręcznik wiszenia”). Prospekt gorąco polecają książkę „każdej rodzinie amerykańskiej jako nieodzowne uzupełnienie biblioteki rodzinnej”.

Nie o wieszaniu obrazów, bism, przyrządów gospodarskich domowego młotki. Jest to najpotężniejszy podręcznik tortur ludzkich, o czym mowa w przedmowie: „Książka daje krótkie i zrozumiałe wytłumaczenie rozmaitych rodzajów śmierci, spowodowanych przez stryżek, następnie zawiera szereg interesujących opisów, zadanych przy pomocy urządzenia, szlamnia karci, zgilotynowania, zastrzelenia i stracenia na krześle elektrycznym”.

Trudno sobie wyobrazić bardziej „przyjemne” życie rodzinne, jak z taką książką w bibliotece i niepospos nie przynajmniej słuszności Irlandczyków w Stanach Zjednoczonych, że w Strassburgu bronili Europy przed takim „stylem życia”.

W JAKI sposób wyraża się „amerykański styl życia”? o tym pomyślała nas pomyślała ilustracja, zaczerpnięta z pracy amerykańskiej. Oto trzech 10-letnich bractwów próbuje na własnych karciach metod, opracowanych w wymienionym wyżej „podręczniku wiszenia”. Nie wesołych zabawa i zawodach sportowych szuka młodzież amerykańska rozrywki, lecz używanie w naśladowaniu sposobów krwawych zbrodni, popełnianych przez rodzimych gangsterów, i na takich samych aż naszyty często wyprata. W taki właśnie sposób wytworzyło się w Stanach Zjednoczonych przekonanie, że „wojny tam” wszystko, nawet kaźniom stosować stryżek w stosunku do każdego. „Prawo” linczu, prawo pięci, wolność stryżka, a w wyniku... wolność na stryżku dla słabych.

Dopiero nauka nowoczesna umożliwiła budowanie teorii, opartych na ścisłych spostrzeżeniach, licząc na ogólny obraz faktów, na badaniu zjawisk fizycznych budowy skorupy ziemskiej.

PIERWSZA naukowa teoria, mająca wytłumaczyć powstanie układu słonecznego, do którego należy Ziemia, stworzył dwaj ludzie: niemiecki filozof Kant i francuski uczynek Laplace’a. Teoria ta zwała się i nazywała „Laplace’a”, inaczej melancjowa. Według niej Słońce i planety powstały z wielkiej melancji, chmury gazowej, obdarzonej ruchem obrotowym. Przy zagęszczaniu się i obrucie od chmury tej oddzielały się większe i mniejsze części. Z obrotowej pozostałości melancji utworzyło się Słońce — rozpalona kula gazowa, a z oderwanych części — komety, rzędy gazowe, — ostatecznie — planety, wreszcie po kryty zażyła skorupa, jak nasza Ziemia.

Teoria ta, ogłoszona w drugiej połowie XVIII stulecia, przetrwała aż do drugiego dziesiątka naszego wieku. W końcu wieku XIX i XX coraz więcej astronomów usiłowała uczyć o do tej teorii, ale dopiero w roku 1931 wysunął nową teorię astronom angielski, Jeanes. Jego teoria miała nazwać „katakstrofizm”. Jeanes bowiem twierdził, że planety zawięzły swe powstanie katastroficznie: wybuch materii słonecznej w wyniku przypadkowego zbliżenia się do Słońca innej gwiazdy.

Jedną z najsłabszych stron tej teorii jest niezmiernie małe prawdopodobieństwo zbliżenia się dwóch gwiazd, a ponad to uczeń dowiedział, że wyznaczenia przez wchodzą materia opadają z powrotem na Słońce. Teoria jednak była bardzo popularna przez to, że, którzy pragnęli widzieć w Ziemi, nieprawdopodobnie wielkiej ilości światła mora powstać miliony nadochodzących „w. Opcje na tym w swobodnej w polskim orze kładzie książkę p. t. „Wzręcz-świat”.

Poetycki dokument zwycięskiej walki

My z spalonych utoi,
My z głodnych wiatów —
Ze głód, ze krew, ze łzy
Już zemsty nadziedzili czasy...

RECE, które kreśliły ten wiersz już rozsypany się w popiół. Wanda Zieleńczyk, aktywistka ZWM na Kółce i Ochoce została rozstrzelana na Pałacu 28 sierpnia 1943 roku. Pozostały po niej liczne wiersze i pieśni, które w owych dniach heroicznej walki krążyły wśród ZWM-owców i w partyzanckich oddziałach AL.

W pięknym zbiorze „O Polskę Ludową” znajdujemy przy nazwiskach wielu autorów podobne przypiski: Zofia Jarosiewicz (pseudonim „Kasia”), przewodnicząca Zarządu Warszawskiego ZWM, poległa w powstaniu warszawskim. Emil Dziedzic, działacz KPP i PPR, rozstrzelany przez hitlerowców w 1943 roku.

Również liczne są wiersze autorów nieznanymi, ogłoszone w prasie podziemnej, jak choćby ów piękny wiersz poświęcony „Czwardziom, którzy w odwet za rozstrzelanie wysadzili pociąg pod Choszczówką i Otwockiem”:

Leżymy... patrzymy...
i trzymamy...
czekamy trk cicho jak młyny
na pociąg, na wybuch, na
odwet,
bo strasznie, bo chłopcy
stoją,
a niby bez Boga, bez koni...

Zostaliśmy zatem bez teorii, tłumaczącej w sposób zadowalający powstanie Ziemi. Uczeń jednak nie ustawał w pracy.

OTO w roku 1931 członek Akademii Nauk ZSRR O. J. Schmidt wysunął nową teorię, zwaną teorią Schmidta.

SPECJALNA NARADA

TEORIA ta była obszernie omawiana w roku ubiegłym na specjalnej naradzie w Moskwie przy udziale najwybitniejszych uczonych radzieckich — astronomów, fizyków, geologów.

Teoria Schmidta zakłada istnienie wielkiej chmury (gazy, płynu, ciał), której się z drobnych brył i gazów, do której wstrząsów, powodując obrót tej chmury wokół siebie, jakby najwłaściwie. Zmniejszenie się energii cząstek — cytujemy opis tej teorii ze sprawozdania z narady zamieszczonego w ostatnim numerze czasopisma „Nauka i Życie” doprowadziło do tego, że chmura stawała się coraz bardziej płaską. Przy odpowiednim stanie gęstości zaczęły się tworzyć zagęszczenia, które, zderzając się, rozbiegając i znowu skupiając, ukształtowały w końcu planety. Teoria ta dobrze tłumaczy fakt istnienia mniejszych planet w pobliżu Słońca, a większych dalej. W przeciwnym razie do dwóch poprzednich teorii Schmidta twierdzi, że Ziemia z początku była zimna, a stopniowo jej temperatura wzrastała dzięki rozpadowi dla radioaktywnych.

SĄ JEDNAK ZASTRZEŻENIA

W TOKU narady wielu uczonych, jak Pienkiewski, Ambaumian i inni, w zasadzie godzą się na słuszność teorii, wysunęli szereg wątpliwości dotyczących jej wyjaśnienia. M. in. Pienkiewski udowodnił, że Słońce i planety powstały jednocześnie z tej samej materii. Akademik Zawarycki stwierdził, że spadające na Ziemię meteority miały charakter komet rozbitych planet, a nie złączenia się cząstek pierwotnych, czy chmury cząstek stałych i gazowych. Narada wzywała uczonych do dalszej pracy nad teorią, w pełni odpowiadającą wynikom ostatnich badań naukowych.

INTERESUJE TO GÓRNIKÓW

TRZEBA dodać, że teoria powstania Ziemi potrzebna nam jest nie tylko po to, by zadowolić ciekawość człowieka posiadającego wiedzę o otaczającym nas świecie. Ma ona również znaczenie praktyczne, np. w dziedzinie geologii, nauki o Ziemi, na której oparte jest m. in. kórnictwo. Teoria ta bowiem daje nam wskazówki o wnętrzu Ziemi i o budowie tej skorupy, nie wydającą się w warstwie powierzchni, z których wórnicy wydobywają cenne kopaliny.

W PAŁACU MŁODZIEŻY w Szczecinie młodzież szkolna i pracująca znajduje po nauce i pracy wypocinek, rozrywkę i możliwość dokształcenia się w kierunku ulubionych zainteresowań.

UCZESTNICY gabinetu mechanicznego Pałacu Młodzieży kol. Pożerski i Tupaj z uwagą przyskubyją się wskazówkom, udzielanym przez instruktora kol. Ostapiuka, zapoznającego się z pracą przy tokarce.

UCZEN szkoły podstawowej, Antoni Bedurek, którego podlegają konstrukcje lotnicze, wykonuje w gabinecie lotniczym swój model samolotu z pierwszego modelu samolotu konstrukcji radzieckiego uczonego Możajskiego.

PRZYSLI fotograficy kol. Regina Rejman uczniowie szkoły podstawowej, córka jednego z pierwszych pracobników pracy ZWM przy szkieletach szybkościowców, z Barbarą Czolgowską, Wojciechem Herczyńskim i Eugeniuszem Kiperem, synami robotników szkieletów, na celownych zajęciach w gabinecie kinafototechnicznym.

WRĘCZENIE dyplomów i nagród za wyczyny sportowe młodzieży na Zimowych Igrzyskach Harcerskich. Kol. Tubero uzyskał III miejsce w strzelaniu — w konkurencji żeńskiej, zdobywając 24 punkty na 30 możliwych.

W Pałacu Młodzieży kształcą się

młodzi filmowcy

O BOK wielu innych działów Pałacu Młodzieży sekcja kinafotograficzna. Około 60 uczniów i uczniów pod kierownictwem fachowców Podolskiego i Słoj nabywa systematycznie cenne umiejętności w zakresie fotografii i filmu. Sekcja posiada znakomicie wyposażony w najnowsze aparaty fotograficzne, kosztowny sprzęt warsztat produkcyjny, film, nie lito, urządzenia, które dają młodzieży możliwość zapoznania się z takimi młymi i pożytecznymi dziedzinami sztuki. Fotografi bowiem — to naprawdę sztuka, nie tylko dlatego, że dobre jej wykonanie jest trudne, ale że dostarcza, zarówno autorom jak widzom, wielu cennych przeżyć artystycznych.

Nauka obejmuje dziedzinę samej fotografii oraz zdjęć filmowych, (drugi dział obejmuje zagadnienia kinofotografii (wyświetlania filmów i nagradania) oraz sama produkcja filmowa). Młodzi uczniowie wyjeżdżają już w związku z akcją kinafotografii do miast ze swą ambicją i wyświeżoną filmową oświatą. Inna grupa pod kierownictwem P. Podolskiego, posiadająca swoje ambicje i w pełni wykonania filmu kłórnego tematem będzie życie Szczecińskiego Pałacu Młodzieży. Początek jest zrobiony — z okazji uroczystości Noworocznej Chłopi w Pałacu, Daluzi cmentel była bodaj jeszcze bardziej interesująca, obecnym bowiem udziałem planowca z okazji zajęć młodzieży na kolumnach, w obcych, na boiskach sportowych itp.

Nauka jest oczywiście bezpłatna, a uczniowie korzystają z wypożyczeń z aparatury, sprzętu i materiałów fotograficznych. Pożądane jest, by nauka ta zainteresowała się nie tylko młodzieżą szkolną, ale i młodzieżą w zakładach pracy. Zależało od nas, by na ochotników, a wato otworzyć dla wszystkich wyroczniących się w pracy.

Prace, wykonane w naszym Pałacu Młodzieży zostały zestawione w zeszłorocznym Wykazie Młodzieży, która odbędzie się w z. h. aż w Słomie.

MODELARZE LOTNICTWA

W TYM SAMYM gmachu, w podziemiu Pałacu, mieści się również bardzo wyposażony modelarni Ligi Lotniczej. Kierują nią wibratry fachowcy p. WACŁAW KURASZ, który niedawno obchodził swoje 45-letnie prace modelarstwa. Powstała tu piękna i technicznie doskonale wykonana model samolotów — szybowców i innych.

Ten dział Pałacu Młodzieży może się pochwycić wybitnymi osiągnięciami, czego dowodem jest m. in., że do odrzutowych Kadry Narodowej, która weźmie udział w zawodach międzynarodowych, weszła aż dwóch przedstawicieli naszej modelarni, Kłewer i Maciejewski.

Poznań oczekuje pływaków Szczecina i ich... kibiców

Poznań z wielkim zainteresowaniem oczekuje na decydujący o wejście do finału Fucharu Polski mecz pływacki z reprezentacją Szczecina. Drużyna poznajska wystąpi w najbliższym tygodniu.

Sekcja pływacka AZS, która WKPF zleciła organizację tej imprezy, chce uświetlić oglądanie również zawodów bokserskich Węgry - Polska organizację zawodów Szczecin - Poznań o godz. 11 na pływali krytej przy ul. Wronieckiej.

LEKKI MROZIK, panujący od kilku dni w Szczecinie, powstał „na nogi” dzielnicy kucwarskich przagnących kucwarskich spopularyzować w mieście sporty zimowe. Najlepiej sprawdzają temperatury wykrywalne Ogniwu, które natychmiast przystąpiło do zaliczenia fałszywego. Mimo, że mroź był bardzo anemiczny czuwał przy lodowisku znanym tenisistom Bojanowski zgadywał o wczoraj taflę ułamek 18 razy, tak, że już po południu barżniej sprężniły jądy łyżwiarce mogły wykonać próbne ewolucje. Na zdjęciu tenista Tomaszewski jako pierwszy próbuje lód na kortach Ognia.

BRUKELA. Sys. 37-letni bokser holenderski wagi ciężkiej pokonał ostatnio mistrza Europy zawodowców, Niemca Ten Hoffa. Ten Hoff walczył w 1978 r. jako amator w meczu juniorów Polskę - Niemcy.

Rany wyglądały groźnie, lecz czarownik zalewał je wywarem z jakichś ziół, wszystko lato się goło. Nigdy nie było wypadka zakażenia krwi. Od tego czasu miodniczenie nosiło miano wojownika. Dumny ze swego czynu i duma całej rodziny, szybko przychodził do siebie.

— Jeszcze szczęście zim! — mówił starszy brat Mocny Głos z nutą niecierpliwości w głosie, podniecony jak wszyscy inni. — Jeszcze szczęście zim, i ja będę wojownikiem.

— Ja jeszcze dłużej muszę czekać — nasuwała mu się niechętny wesoła myśl.

Mocny Głos nie doczekał się tej chwili. Prawo białego człowieka, prawo bezwzględne na jeździe, wkrótce zabroniło fałszywemu Słońcu pod groźbą surowych kar. Zwycięzcom chodziło głównie o rozbiście spójności szczeperów prerynych.

Wielu białych, potępiających za pobudek moralnych smauduczenie w tańcu Słońca, zapomniało, że moralność to bardzo względna rzecz, będąca w ścisłej zależności od konkretnych warunków społeczeństwa. Co mogłoby budzić słuszną odradę w Nowym Jorku, gdyby tam się działo, to w prymitywnych warunkach bytu Indian na preriach było życiową koniecznością. Sprawność fizyczna zaliczała się do ważniejszych cnót Indian, od niej bowiem zależało istnienie jednostki i szczeperu. Taniec Słońca nie był niczym innym, jak problemem tejże sprawności, a kaleczenie ciała nigdy nie prowadziło do kaleczenia. Przeciwnie, polecało tętno wojownika.

Następnego dnia po obrzędzie Słońca odbył się na zakończenie jeszcze jeden taniec, bardzo podobny do tańca „Przeylem”. Dwóch najsławniejszych wojowników przedstawiało jedną ze swych stoczonech kedyś walki.

Pomiędzy obcyimi szczeperami, goszczącym w obozie, znajdowała się grupa Indian Kri. Jednym z ich wodzów był Ładny Młodzieniec, z którym wódz Czarnych Stopy, Atisatomkon, stoczył przed dziesięciu laty sławną walkę. Ponieważ obydwa byli obecni w obozie, poróżnieni ich, by odegrać ówczesny pojedynek. Zgodzili się.

Wówczas, przed dziesięciu laty, Atisatomkon prowadził w Montanie oddział wojowników przeciw szczeperowi Kri. Ładnemu Młodzieniowi, stojącemu na czele grupy Kri, udało się ode-

SPORT

„Kurier” z wizytą u piłkarzy „Gwardii”

Myszka „Czyżewski trenuje gwardzistów” według przyjacielskich wskazówek Minajewa i Jakuszyna

Żelazna kondycja i szybkość
mają być głównymi atutami

DZIWNY TO BYŁ WYŚCIG. Była i piłka, byli gracze, a jednak na pewno żaden kibic na żadnym trybunku nie widział tego rodzaju piłkarskich ewolucji. Usiedli w szeregu oparłszy się rękami z tyłu o podłogę hali i z piłką na brzuchu „pedałowali” do przedwieglęj ściany ile sił w nogach i naturalnie rękach. Ogłuszający wrzask stuletnych pod ścianami kolegów prawie że tłumil gwizdek trenera, oznaczający koniec „wyścigu”.

RÓWNIŻ i tu pierwszy „do mekły” — jak w ub. sezonie często na boisku — przyszedł ulubieniec szczeperkiej publiczności „mały Manius” Suchogórski. Zwinnym, zgrabnym, dysponującym jak zawsze doskoła na kondycję wyprzedza on w każdym ćwiczeniu swych kolegów z ligowej „jednostki”.

— Nie trudno się chyba czytelnikowi domyślić, że jesteśmy na treningu piłkarskim szczeperkiej Gwardii odbywającym się w hali sportowej dwa razy w tygodniu.

„MYSZKA” CZYŻEWSKI MOWI O TRENINGU

— „Trzeci raz w tygodniu trenujemy w Łasku Arkońskim — informuje nas popularny trener piłkarski „Myszka” Czyżewski. — Tam co niedługo przez dwie godziny odbywamy gimnastykę terenową i marszo-biegi.

— Jak widać wzięliśmy się ostry do roboty.

— To jeszcze nie wszystko — przerwa Czyżewski. — Obojętnością kondycyjnych raz w tygodniu wszyscy piłkarze biorą udział w treningu pływackim. Rozluźni im to trochę mięśnie i urozmaici doskoła trening.

— Co się składa na normalny trening w hali?

— Zasadniczo gimnastyka, gimnastyka i jeszcze raz gimnastyka. Tego właśnie brak prawie wszystkim drużynom piłkarskim. Nie zapominamy również o ćwiczeniach technicznych. Jednak zasadniczo nacisk kładzie na kondycję i szybkość. Pod tym też kątem

nastawiona jest cała zaprawa zimowa. Chce, by drużyna nasza wyszła na boisko w najlepszej kondycji i po opłoniowaniu maksymalnie szybkości. To będą nasze główne atuty w sezonie.

TRENING oparty jest ściśle na wzorach radzieckich. Przekazali je nam pod czas swego pobytu w Polsce trenerzy Dynamo Jakuszyna Minajewa, a jakie treningi ten daje wyniki mieliśmy możność przekonać się podczas spotkań Dynamo. Piłkarze radzieccy dysponują tak wspaniałą kondycją, że aż bierze podziw.

— A jak ten rodzaj treningu odpowiada zawodnikom?

— Bardzo. Ćwiczenia są bardzo urozmaicone i nie nudzą zawodników, przeciwnie chłopcy wykonują je z wielkim zapałem. Poza tym prawie wszystkie drużyny, a trenują ich obecnie trzy, składają się z przeważnie z młodzieży, której specjalnie odpowiadają ćwiczenia kondycyjne. Ponadto, ja, jako trener, mam przez okres grudnia, snopowoda wała, że chłopcy zatesknili za treningami, a teraz coraz częściej zaczynają wspominać o boisku.

— No a kierownictwo? Czy rozkrytych przewidziane są w programie treningu?

— Naturalnie! Szczególnie, że klimat nasz pozwala na rozgrywanie meczów nawet w okresie zimowym.

— Już w pierwszych dniach lutego zaczynamy wychodzić na boisko — mówi trener Czyżewski. — Początkowo raz w tygodniu, następnie dwa razy.

pod koniec lutego zaś, przenosimy się całkowicie na świeże powietrze.

**JUŻ W LUTYM
PIERWSZE MECZE**

(D 17 LUTEGO rozpoczyna my pierwsze spotkania sparingowe. W programie mamy 7 spotkań z tym, że przeciwnicy będą stopniowo odpowiadali do klasy jaką reprezentują. Pierwszy mecz rozegramy z CWKS-em, dalej pódą AZS, Kolejarz Szczecin, Gwardia Słupsk, Budowlani Gdańsk, Kolejarz Poznań i CWKS.

— W jakim składzie zagra pierwsza drużyna?

— W tej chwili trudno mi odpowiedzieć na to pytanie. — mówi Czyżewski — zająd w niej, w każdym razie, duże zmiany. Skład zostanie znacznie odmłodzony. To nie wypnie bynajmniej na osłabienie zespołu, przeciwnie, wzmocni go.

— Podczas sezonu wprowadzimy jeszcze jedną nowość, praktykowaną od dawna z dużym powodzeniem na boiskach radzieckich. Będzie to kilkunastominutowa rozgrzewka przed każdym spotkaniem na boisku. Nie będziemy, jak dotychczas rozgrzewać się po krzakach i wietrzach, a zawodnik, gimnastykujący przed widowiskiem, będzie ćwiczenia wykonywał solidnie i widać do gry odpowiednio przygotowany. Unikniemy tym sposobem licznych kontuzji, wynika takich z braku odpowiedniej rozgrzewki, a poza tym spotkaniom już od pierwszego gwizdka będzie można rozgrywać w pełnym tempie.

Ponieważ pomagający trenerowi Czyżewskiemu w treningu instruktor Żywotko zaczął koniecznie już gimnastykę, musieliśmy skończyć rozmowę. Na odchodnym Czyżewski razusie powiedział: „W tym roku robimy ofensywę w kilku kierunkach, ponieważ obok pierwszego drużyny grą będą rezerwy w mistrzostwach rezerw, chcemy również wystawić moc na drużyny juniorów. Wszystkie trzy już wkrótce będą zdawały egzamin praktyczny”.

St. Rakowski

ZA CHWILĘ odbędzie się start do areyjonicznego wyścigu piłkarzy Gwardii. Związy najzwyklejszy, dysponujący z „działającą kondycją „Manius” Suchogórski, siedzący jako drugi od lewej. Ostatni zawodnik to długoletni kapitan Gwardii Stefanki.

Unia i Włóknarz spotkają się dziś na pływali

DZIS O GÓDZ. 16 na krytej pływali Kapielska Miejskiego Unia zostanie rozegrane towarzyskie spotkanie pomiędzy zespołami Unii i Włóknarza. Będzie to pierwszy oficjalny występ obu zespołów. Sekcja pływacka Unii pracuje dopiero 6 miesięcy, a Włóknarz też niewiele dłużej.

Spotkanie zostanie rozegrane w 10 konkurencyjnych mekch i ścieżkach, oraz w skokach.

Kupon konkursu sportowego Kurier-Orbis

p. t.

**„Jaki będzie wynik meczu
Polska — Węgry”**

Wynik ogólny

Wyniki walk: kto wygra?

musza

kogucia

piórkowa

lekka

lekkośrednia

pośrednia

lekkośrednia

średnia

pośrednia

ciężka

Gwardia Warszawa i AZS Szczecin prowadzą bez porażki w rozgrywkach półfinałowych

WCZORAJ rano z szczeperkiej Hali Sportowej zostały rozegrane dalsze trzy mecze półfinałowe mistrzostwa Polski w siatkówce męskiej.

Poranne mecze zapoczątkowały spotkanie pomiędzy Unią Piotrków Tryb., — a Słaz Słupsk, które po słabej grze zakończyło się zwycięstwem drużyny Unii z setkami 3:2 (12:15, 15:6, 15:11, 13:15, 15:11). Faworytem tego spotkania była Słaz, w meczu półfinałowym wygrała 3:0 (15:11, 15:12, 15:13). Następny mecz rozegrała Unia z zespołem z Warszawy. W tym meczu Unia wygrała 3:0 (15:11, 15:12, 15:13). W ostatnim meczu półfinałowym Unia wygrała 3:0 (15:11, 15:12, 15:13).

W DRUGIM spotkaniu dnia do dnia do starcia ponownie dwa zespoły, „ciężkim” kandydatami do 1. miejsca w I. WKS — Płot. Zwycięzcy po zwycięstwie 3:0 (15:11, 15:12, 15:13). W ostatnim meczu półfinałowym Unia wygrała 3:0 (15:11, 15:12, 15:13).

czasie białym i szarym i gra w polu podpalmy się ławczy i Strzał. Zwycięzcy z Gwardii oraz Krajewski i Borsowski z Warszawy. W ostatnim meczu półfinałowym Unia wygrała 3:0 (15:11, 15:12, 15:13).

PRZEDPOŁUDNIOWE rozgrywkę zakończył mecz szczeperkiej akademików z Ogniem Łódzkim, który przyniósł zwycięstwo szczeperakom 3:0 (15:13, 15:13, 15:14). Akademicy byli lepsi od swego przeciwnika i po wygranej dwóch setów trener AZS wprowadził do gry rezerwowych zawodników z akademickiej Białoką i Nazarewicą. Zmiana ta o mało nie była przyczyną przegranej seta przez akademików, jednak powrót na boisko pochwili zdjętych zawodników wzmocnił grę AZS-u i zwycięstwo ostatecznie przegrał Ogniew.

Siedzieli Powałowski z Poznania.

Po dwóch rundach rozgrywek prowadzą Gwardia i AZS Szczecin. Ich zwycięstwa nie poniosły żadnej porażki.

(st).

mięskawki SZACHOWY KAWY

NA OBYTYM w dniu 15 bm. polacyzmami. Szachy Szachów WKPF, „oddano” do rąk szachowców. Szachy i dokonano w składzie tej zarządu. Przedstawiczym zstąpił, a dla znany działacz szachowy ob. Pielonowski, przewodniczącym obrano ob. Kondarskiego, a pierwszym sekretarzem mgr. Maszcza.

W WYNIKU blisko dwunastocznych półfinałowych rozgrywek o mistrzostwo Szczecina, rozegranych w dniach 13, 14, 15, 16, 17 w sali MKN, rozegranych zostało również (na własnych warunkach) wielki turniej blyskawiczny.

JAKIE BĘDĄ WYNIKI WALK MECZU POLSKA — WĘGRY DOWIEDZĄ SIĘ UCZESTNICZY WY- CIECZKI KURIER — OR- BIS — WKPF W POŁIA- GU.

Szczegóły przez mikrofon.

Szczeciński Zakład Graficzny, A-3-11020, Zam. nr 364. 26. 1. 92.

Arkady Fiedler MAŁY BIZON

przec Czarna Stopy, a ich wodza, oddzielenego od reszty wojowników, zapędzić w taką pułapkę, że jedynym wyjściem dla niego dawała się śmierć. Atisatomkon był zewsząd otoczony wrogami. Lecz nie tracąc serca ani głowy powziął szalonego myśl przedarcia się przez sam środek nieprzyjacielskiego obozu. Nagle wyprysł na koniu ze swego schronienia i z okrzykiem zwycięstwa wypadł jak wicher na obóz wrogów. Gdy go ujrzel, doskoczyli do koni. Grad strzał i kul posypał się za nim. Żadna go nie trafiła, i już był poza ich obozem. Ładny Młodzieniec, posiadający najczystszy rumak, puścił się w pogoń. Łatwo dopędził uciekającego i z bliska do niego wypalił. Nie trafił go. Gdyż Atisatomkon blyskawicznie się schylił. Napadnięty zdołał Ładnego Młodzieńca towarzyszyć w łeb tak, że przeciwnik stoczył się z konia. Tymczasem wojownicy Krowie już pędzili za uciekającym. Niewiele się namyślał Atisatomkon pochwycił konia po Ładnym Młodzieniu i przeskończył na jego grzbiet. Był to najlepszy wierzchowiec całego oddziału. Pogoń stała się bezskuteczna. Atisatomkon wrócił do swoich w chwale spełnionego czynu i ze wspaniałą zdobyczą. — Oto treść przebiegu walki, którą dwaj główni bohaterowie mieli teraz odegrać.

Ludzie oczekiwali w napięciu widowiska i już się gromadziła, a oprócz nas Czarnych Stóp w Indian Kri byli przedstawiciele innych szczeperów. Ładny Młodzieniec poszedł do swego namiotu, by przebrać się. Zastał tam żonę i rzekł do niej ponuro:

— Z Atisatomkonem jeszcze nie pogrąziłem się w mój sercu. Dziś zaś go uśmiercę.

Nabijając swą strzelbę włożył do lufy ołów

dalszy ciąg jutro